

Monumentnummer*: 520967

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status **rijksmonument**
Inschrijving register* **05 november 2001**
Kadaster deel/nr **82757/196**

Woonplaats* **Noordbroek** Gemeente* **Midden-Groningen** Provincie* **Groningen**

Locatiennaam **Noordbroek** Locatieomschrijving

Kadastrale gemeente* **Noordbroek** Sectie* **I** Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel **858**

Omschrijving**

Inleiding

OLDAMBTSTER BOERDERIJ met aangebouwde BIJSCHUUR, gebouwd in 1868 in opdracht van E. Engels in een Eclectische stijl. In de jaren twintig is de achtergevel van de schuur opnieuw opgetrokken en in de jaren zeventig is aan de linkerzijde van het voorhuis een serre aangebouwd. De boerderij is sinds 1985 in gebruik als woonhuis en werd in 1996 gerestaureerd (voor- en zijgevels). In 1910 liet E. Engels aan de overzijde van de weg (Zuiderstraat 34) een rentenierswoning bouwen.

De boerderij is gelegen op een langwerpig perceel aan de hoofdweg van Noordbroek. Centraal in de voortuin staat een circa 200 jaar oude treurbeuk. Aan de linkerzijde bevindt zich een boomgaard die middels een haagbeuk van de voortuin wordt gescheiden. Aan de rechterzijde ligt een sloot en de toegangsweg, die wordt begrensd door lindebomen. Het perceel wordt aan de voorzijde gescheiden van de openbare weg door een haagbeuk, een rij lindebomen en een eenvoudig uit omstreeks 1868 stammend TOEGANGSHEK; één beweegbaar deel dat is opgebouwd uit een ijzeren hekwerk van stijlen en regels; gepleisterde pijlers.

Omschrijving

OLDAMBTSTER BOERDERIJ bestaande uit een VOORHUIS, HOOFDSCHUUR en aangebouwde BIJSCHUUR.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Het anderhalf bouwlaag hoge, geheel onderkelderde, symmetrische VOORHUIS op rechthoekige plattegrond is opgetrokken in rode baksteen en wordt gedekt door een zadeldak met wolfeind waarop zwarte Hollandse pannen; twee gemetselde schoorstenen met kap; houten kroonlijst; twee gemetselde pilasters op de hoeken van de voorgevel; decoratieve ijzeren muurankers; gietijzeren goten. De gevels worden geleed door H-vensters onder een getoogde strek.

De entree bevindt zich in het middenrisaliet van de voorgevel (oostzijde), dat wordt bekroond met een gepleisterde dakkapel onder plat dak waarin drie halfronde vensters met decoratieve ijzeren roedenverdeling onder wenkbrauwboog. De entree bestaat uit dubbele houten paneeldeuren waarin gietijzeren panelen met bovenlicht waarin een gietijzeren levensboom en wordt omlijst door houten pilasters en een kroonlijst; drie treden hoge hardstenen stoep met aan weerszijden een hardstenen muurtje. Boven de entree twee tweeruits vensters met houten omlijsting, van elkaar gescheiden door een ijzeren decoratie. Aan weerszijden van de entree twee H-vensters, twee vierruits zaadvensters en twee tweeruits keldervensters.

Tegen de eerste krimp van de zuidgevel is een niet-originele serre onder plat dak aangebouwd. Rechts van de serre twee H-vensters, drie tweeruits zaadvensters en twee keldervensters.

Tegen de achtergevel (westzijde) is de schuur aangebouwd.

In de noordgevel drie H-vensters, drie tweeruits zaadvensters en drie keldervensters.

De HOOFDSCHUUR is opgetrokken in rode baksteen en wordt gedekt door een zadeldak met wolfeind waarop rode Hollandse pannen (achtergevel golfplaat); gietijzeren goot; deels houten gootlijst; houten makelaar op de nok.

In de zuidgevel twee T-vensters onder een getoogde strek. In de tweede krimp een inpandige veranda onder lessenaarsdak dat wordt gedragen door drie houten stijlen op een gepleisterde basis; twee dubbele openslaande houten paneeldeuren waarin glas met bovenlicht onder een getoogde strek; tegelvloer met diamantkopmotief; hardstenen stoep. Aan de linkerzijde een niet-origineel liggend venster. In de derde krimp een opgeklampte houten schuurdeur en negen liggende getoogde vensters met decoratieve ijzeren roedenverdeling onder een donkerbakstenen rollaag en onderdorpel en geelbakstenen wenkbrauwboog. Tegen deze gevel is de bijschuur aangebouwd.

In de achtergevel (westzijde, jaren 20) acht tweeruits vensters onder een betonnen latei en twee niet-originele schuurdeuren.

In de noordgevel aan de voorzijde van de eerste krimp een zesruits venster onder een getoogde strek; aan de zijkant dubbele opgeklampte houten schuurdeuren waarin een kleine deur. De gevel van de tweede krimp is blind.

In het INTERIEUR zijn ondermeer van belang: de houten paneeldeuren, in de voorste gang de tegelvloer met diamantkopmotief en de gemarmerde lambrizing, in de tweede gang met kwartronde draai de grijs/zwarte tegelvloer, de dubbele houten tochtdeuren waarin gekleurd glas, in de woonkamer de zwartmarmeren schouw met gietijzeren brandplaats, de blinden, in de kelder de plavuizen en de halfronde doorgangen, in de bijkeuken de geel/zwarte tegelvloer, de stenen spoelbak en de twee houten kasten (waarvan één gebruikt als meidenkamer).

De BIJSCHUUR is opgetrokken in rode baksteen en wordt gedekt door een wolfdak waarop rode Hollandse pannen (noordgevel golfplaat); twee houten makelaars; niet-originele goot. De gevels worden geleed door liggende getoogde vensters met decoratieve ijzeren roedenverdeling onder een donkerbakstenen rollaag en onderdorpel en geelbakstenen wenkbrauwboog.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

In de voorgevel (oostzijde) centraal een opgeklampte houten deur onder een donkerbakstenen rollaag en geelbakstenen wenkbrauwboog en vijf liggende vensters. In de zuidgevel vier liggende vensters. In de achtergevel (westzijde) drie liggende vensters. In de noordgevel twee dubbele houten schuurdeuren.

Waardering

Oldambtster boerderij met aangebouwde bijschuur en toegangshek van algemeen architectuur- en cultuurhistorisch belang:

- als voorbeeld van een Oldambtster boerderij met bijschuur uit het derde kwart van de negentiende eeuw in de provincie Groningen
- vanwege de opvallende vormgeving en detaillering
- vanwege de vrij hoge mate van gaafheid van zowel exterieur als delen van het interieur
- vanwege de historische en ruimtelijk-visuele relatie met de eveneens beschermde rentenierswoning Zuiderstraat 34, aan de overzijde van de weg
- vanwege de beeldbepalende ligging aan de Zuiderstraat te midden van andere monumentale boerderijen

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Boerderij (M)

Functie

Boerderij(M1)